

Dosarul nr. 3ra-34/19

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Ciocana (jud. V. Martînenco)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. A. Pahopol, A. Bostan, V. Negru)

DECIZIE

06 februarie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
lărgit al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Oleg Sternioală
Valeriu Doagă
Tamara Chișca-Doneva
Nina Vascan
Victor Burduh

examinând recursul declarat de Inspectoratul General al Poliției de Frontieră al
Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Veaceslav Sîrghi
împotriva Inspectoratului General al Poliției de Frontieră al Ministerului Afacerilor
Interne al Republicii Moldova cu privire la anularea ordinului, compensarea
prejudiciului moral și încasarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 18 septembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă:

La 27 iulie 2017, Veaceslav Sîrghi și avocatul Valentin Găină, în calitate de reprezentat al reclamantului, au depus cerere de chemare în judecată împotriva Departamentului Poliției de Frontieră al Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova solicitând instanței anularea ordinului Departamentului Poliției de Frontieră al MAI nr.756/ps din 23 iunie 2017, încasarea de la Departamentul Poliției de Frontieră a unui salariu mediu lunar, echivalentul bănesc al compensației daunei morale cauzate pentru sancționarea disciplinară ilegală și încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii s-a invocat că prin ordinul Departamentului Poliției de Frontieră al MAI nr.756/ps din 23 iunie 2017, în baza concluziei anchetei de serviciu din 23 mai 2017, a demersului Consiliului superior de disciplină din 22 iunie 2017 și conform art.58 alin.(1) lit. e) al Legii privind funcționarul public cu statut special din cadrul Ministerului Afacerilor Interne nr.288 din 16 decembrie 2016, Veaceslav Sîrghi a fost sancționat disciplinar cu „retrogradare în funcție”. Ordinul i-a fost adus la cunoștință la 03 iulie 2017 și îl consideră ilegal. Temei pentru sancționarea disciplinară cu „retrogradare în funcție” a constituit concluzia anchetei de serviciu din 23 mai 2017, în baza încălcărilor depistate în rezultatul controlului din 06 aprilie 2017 la sectorul de poliție de frontieră „Cahul” a Direcției regionale Sud. Astfel, sancțiunea disciplinară urma a fi aplicată în temeiul articolelor 34-36 ale Legii nr.283 din 28 decembrie 2011 cu privire la Poliția de Frontieră, cu modificările și

completările ulterioare, prin care au fost abrogate articolele 12¹, 13, 14 alin. (2), (3), art. 15-55 din Legea nr.283 din 28 decembrie 2011 cu privire la Poliția de Frontieră.

Totodată, au menționat că trimiterea în ordinul nominalizat la prevederile art.58 alin.(1) lit. e) al Legii nr.288 din 16 decembrie 2016 privind funcționarul public cu statut special din cadrul Ministerului Afacerilor Interne, nu este fondată, deoarece prezenta lege a intrat în vigoare la 25 mai 2017, adică ulterior admiterii presupuselor încălcări și stabilirii abaterii disciplinare prin concluzia anchetei de serviciu efectuată. Or, aplicarea acestor prevederi poate avea loc doar pentru abaterile disciplinare admise ulterior intrării în vigoare a Legii nr.288 din 16 decembrie 2016 privind funcționarul public cu statut special din cadrul Ministerului Afacerilor Interne, însă nicidecum pentru cele admise până la intrarea în vigoare a acesteia.

Partea reclamantă a precizat că sancțiunea contestată a fost aplicată în temeiul concluziei anchetei de serviciu din 23 mai 2017, drept urmare a încălcărilor depistate în rezultatul controlului din 06 aprilie 2017 la sectorul poliției de frontieră „Cahul” a Direcției regionale Sud, însă controlul respectiv s-a efectuat în lipsa sa. Or, fusese detașat conform ordinului Departamentului Poliției de Frontieră pentru îndeplinirea atribuțiilor funcționale ale șefului Sectorului poliției de frontieră ”Giurgiulești 2” pentru perioada 03 aprilie 2017 - 03 iunie 2017. Deși, în cadrul anchetei de serviciu efectuate, i s-a oferit posibilitatea de a prezenta probe în apărare, explicațiile prezentate nu au fost luate în considerare. Concluzia anchetei de serviciu din 23 mai 2017 nu i-a fost adusă la cunoștință nici până în prezent, nu a fost invitat nici la ședința Consiliului superior de disciplină, care s-a desfășurat în lipsa sa. Deși, se cunoștea despre faptul că se afla în concediu medical, deoarece au fost prezentate Departamentului Poliției de Frontieră copiile certificatelor medicale, i s-a aplicat sancțiune disciplinară.

Prin hotărârea din 13 februarie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana, s-a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de Veaceslav Sîrghi și s-a anulat ordinul Departamentului Poliției de Frontieră nr.756/ps din 23 iunie 2017 cu privire la sancționarea disciplinară a funcționarului public cu statut special; s-a încasat de la Inspectoratul general al Poliției de Frontieră în beneficiul lui Veaceslav Sîrghi cheltuielile de asistență juridică în sumă de 3000 de lei; în rest, pretențiile au fost respinse ca neîntemeiate.

Prin decizia din 18 septembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău s-a respins apelul declarat de Inspectoratul General al Poliției de Frontieră și s-a menținut hotărârea din 13 februarie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana.

La 31 octombrie 2018, Inspectoratul General al Poliției de Frontieră a declarat recurs împotriva deciziei din 18 septembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel din 18 septembrie 2018 în partea admiterii parțiale a acțiunii și emiterea unei hotărâri noi de respingere a pretențiilor lui Veaceslav Sîrghi împotriva Inspectoratului General al Poliției de Frontieră cu privire la anularea ordinului Șefului Departamentului Poliției de Frontieră nr.756/ps din 23 iunie 2017, încasarea prejudiciului moral și a cheltuielilor de judecată.

În motivarea recursului s-a invocat că sunt eronate concluziile privind interpretarea prevederilor art. 209 alin. (1) Codul muncii și constatarea faptului precum că intimatul a fost sancționat disciplinar contrar prevederilor legale în perioada aflării acestuia în concediu medical. Or, conform art. 209 alin.(1) Codul

muncii, sancțiunea disciplinară se aplică imediat după constatarea abaterii disciplinare, dar nu mai târziu de o lună din ziua constatării ei, fără a lua în calcul timpul aflării salariatului în concediul anual de odihnă, în concediul de studii sau în concediul medical. Art. 59 alin.(10) al Legii privind funcționarul public cu statut special din cadrul Ministerului Afacerilor Interne nr. 288 din 16 decembrie 2016 prevede că abaterea disciplinară se consideră constatată în momentul aprobării concluziei privind abaterea comisă. Aflarea salariatului în concediu anual de odihnă, concediu de studii sau concediu medical, în fond, prelungește termenul de o lună pe parcursul căruia se admite aplicarea sancțiunii disciplinare după depistarea abaterii. Astfel, art. 209 alin.(1) Codul muncii reglementează termenul de aplicare a sancțiunii disciplinare și cazurile în care se prelungește posibilitatea de a-l trage pe salariat la răspundere disciplinară, dar nicidecum nu prevede imposibilitatea aplicării sancțiunii disciplinare în perioada aflării salariatului în concediu medical. Excepția de la norma menționată reprezintă sancțiunea disciplinară –concedierea, ceea ce denotă art. 86 alin.(2) Codul muncii. În opinia recurentului, instanța de apel prin concluzia precum că în perioada 25 mai -02 iulie 2017 inclusiv Veaceslav Sîrghi s-a aflat în concediu medical și ar fi fost imposibilă aplicarea sancțiunii disciplinare „retrogradare în funcție”, a interpretat eronat prevederile art. 209 Codul muncii.

Recurentul a opinat că nu este argumentată nici dispoziția cu privire la încasarea cheltuielilor de asistență juridică în mărime de 3000 de lei cu titlul de asistență juridică, or, cheltuielile de judecată se compensează reclamantului proporțional părții admise din pretenții, iar pârâtului-proporțional părții respinse.

Recurentul a indicat că instanța de apel a examinat superficial, unilateral apelul, fără a supune controlului temeinicia și corectitudinea soluției. La fel, a interpretat eronat prevederile legale și circumstanțele speței. Astfel, concluziile instanței sunt în contradicție cu probele administrate.

În conformitate cu prevederile art. 434 alin.(1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Decizia instanței de apel a fost adoptată la 18 septembrie 2018, iar Inspectoratul General al Poliției de Frontieră al Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova a declarat recurs la 31 octombrie 2018, ceea ce denotă că recursul este în termen.

În conformitate cu art. 441 Cod de procedură civilă, în cazul în care recursul este considerat admisibil, un complet din 5 judecători examinează fondul recursului.

Prin încheierea din 23 ianuarie 2019 a Curții Supreme de Justiție completul din 3 judecători a considerat recursul admisibil și a decis examinarea acestuia în fond de un complet din 5 judecători.

În conformitate cu art. 442 alin. (1) Cod de procedură civilă, judecând recursul declarat împotriva deciziei date în apel, instanța verifică, în limitele invocate în recurs și în baza referinței depuse de către intimat, legalitatea hotărârii atacate, fără a administra noi dovezi.

În conformitate cu art. 444 Cod de procedură civilă, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Verificând legalitatea actului de dispoziție contestat, prin prisma argumentelor invocate și a materialelor din dosar, coroborat cu normele de drept material și procedural aplicabile la soluționarea speței date, Colegiul civil, comercial și de

contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție va admite recursul declarat de Inspectoratul General al Poliției de Frontieră al Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova și va casa integral decizia instanței de apel, cu trimiterea cauzei spre rejudecare în instanța de apel, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) Cod de procedură civilă, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul, să caseze integral decizia instanței de apel și să trimită cauza spre rejudecare în instanța de apel o singură dată dacă eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

În conformitate cu art. 432 alin. (2) Cod de procedură civilă, se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească: c) a interpretat în mod eronat legea.

În conformitate cu art. 432 alin. (4) Cod de procedură civilă, săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 118 alin. (3) Cod de procedură civilă, circumstanțele care au importanță pentru soluționarea justă a cauzei sunt determinate definitiv de instanța judecătorească pornind de la pretențiile și obiecțiile părților și ale altor participanți la proces, precum și de la normele de drept material și procedural ce urmează a fi aplicate.

Conform art. 24 alin. (3) al Legii contenciosului administrativ nr. 793 din 10 februarie 2000, la examinarea în instanța de contencios administrativ a cererii în anulare, sarcina probațiunii este pusă pe seama pârâtului, iar în materie de despăgubire, sarcina probațiunii revine ambelor părți.

Instanțele ierarhic inferioare, conform materialelor cauzei, au constatat că prin ordinul nr. 1365/ps din 04 decembrie 2015 „Cu privire la angajare”, emis de Departamentul Poliției de Frontieră al Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova, Veaceslav Sîrghi a fost angajat în serviciu în baza contractului individual de muncă începând cu 04 decembrie 2015 în funcția de ofițer de investigații al serviciului de investigații speciale al secției investigației speciale și analiză de risc a Direcției regionale Sud, transferat din SPIA MAI, cu conferirea gradului special „căpitan”, echivalent gradului special de poliție (761225) (f.d.35).

Prin ordinul nr. 188/ps din 19 februarie 2016 „Cu privire la transfer”, emis de Departamentul Poliției de Frontieră al Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova, căpitanul Veaceslav Sîrghi a fost transferat în funcția de șef al sectorului poliției de frontieră „Cahul” al Direcției regionale Sud, eliberându-l din funcția de ofițer de investigații al serviciului de investigații speciale și analiză de risc a Direcției regionale Sud (761225) (f.d.36).

La 23 iunie 2017 Departamentul Poliției de Frontieră al Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova a emis ordinul nr.756/ps „Cu privire la sancționarea disciplinară a funcționarului public cu statut special”, prin care s-a aplicat sancțiunea disciplinară „retrogradare în funcție”, inspectorului principal Veaceslav Sîrghi, șef al sectorului poliției de frontieră al Direcției regionale Sud, pentru atitudinea neconștiincioasă față de îndatoririle de serviciu (f.d.37).

Din data de 23 iunie 2017, prin ordinul nr. 758/ps din 23 iunie 2017 „Cu privire la personal” emis de Departamentul Poliției de Frontieră al Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova, inspectorul principal Veaceslav Sîrghi a fost numit în funcția de șef adjunct al sectorului poliției de frontieră „Valea Perjei” al Direcției regionale Sud, fiind eliberat din funcția de șef al sectorului poliției de frontieră „Cahul” al Direcției regionale Sud, prin retrogradare în funcție (f.d.38).

Aici Colegiul precizează că atât ordinul nr.756/ps din 23 iunie 2018, cât și ordinul nr. 758/ps din 23 iunie 2017, i-au fost aduse la cunoștință lui Veaceslav Sîrghi contra semnătură în data de 03 iulie 2017, conform mențiunii efectuate în ambele ordine (f.d.37-38).

Conform art. 1 alin. (2) al Legii contenciosului administrativ nr. 793 din 10 februarie 2000 orice persoană care se consideră vătămată într-un drept al său, recunoscut de lege, de către o autoritate publică, printr-un act administrativ sau prin nesoluționarea în termenul legal a unei cereri, se poate adresa instanței de contencios administrativ competente pentru a obține anularea actului, recunoașterea dreptului pretins și repararea pagubei ce i-a fost cauzată.

Prin cererea de chemare în judecată depusă la 27 iulie 2017 împotriva Departamentul Poliției de Frontieră al Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova, Veaceslav Sîrghi a solicitat anularea ordinului nr.756/ps din 23 iunie 2017 „Cu privire la sancționarea disciplinară a funcționarului public cu statut special”, încasarea prejudiciului moral și a cheltuielilor de judecată (f.d.4-6).

Prin hotărârea din 13 februarie 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Ciocana, menținută prin decizia din 18 septembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, s-a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de Veaceslav Sîrghi și s-a anulat ordinul Departamentului Poliției de Frontieră nr.756/ps din 23 iunie 2017 cu privire la sancționarea disciplinară a funcționarului public cu statut special; s-a încasat de la Inspectoratul general al Poliției de Frontieră în beneficiul lui Veaceslav Sîrghi cheltuielile de asistență juridică în sumă de 3000 de lei; în rest, pretențiile au fost respinse ca neîntemeiate (f.d.106, 110-118, 154-166).

Colegiul relevă că instanța de apel verificând legalitatea și temeinicia hotărârii primei instanțe în contextul prevederilor art. 373 Cod de procedură civilă, prin interpretarea eronată a legii și examinarea superficială a cauzei, arbitrar a decis menținerea hotărârii primei instanțe.

Inițial Colegiul învederează că în contextul prevederilor art. 3 alin. (1) al Legii contenciosului administrativ nr. 793 din 10 februarie 2000 ordinul pârâtului este un act administrativ cu caracter individual care este obiect al acțiunii în contenciosul administrativ.

Contenciosul administrativ este definit ca fiind activitatea de soluționare de către instanțele de contencios-administrativ a litigiilor în care cel puțin una dintre părți este și autoritate publică, iar conflictul s-a născut fie din omiterea sau încheierea, după caz, a unui act administrativ, fie din nesoluționarea în termenul legal ori din refuz nejustificat de a rezolva o cerere referitoare la un drept sau la un interes legitim.

În speță, Colegiul reliefă că prin ordinul contestat, lui Veaceslav Sîrghi i-a fost aplicată sancțiunea disciplinară- retrogradare în funcție.

Colegiul reliefă că sancțiunea disciplinară se aplică prin ordin, în care se indică în mod obligatoriu: temeiurile de fapt și de drept ale aplicării sancțiunii, termenul în care sancțiunea poate fi contestată și organul în care sancțiunea poate fi contestată.

Or, această supoziție este inserată expres în art. 210 alin. (1) Codul muncii, conform căruia sancțiunea disciplinară se aplică prin ordin (dispoziție, decizie, hotărâre), în care se indică în mod obligatoriu: a) temeiurile de fapt și de drept ale aplicării sancțiunii; b) termenul în care sancțiunea poate fi contestată; c) organul în care sancțiunea poate fi contestată.

Colegiul precizează că instanțele ierarhic inferioare au constatat sancționarea disciplinară a reclamantului ca fiind contrară prevederilor legale, limitându-se doar la procedura aplicării sancțiunii disciplinare, nu și la legalitatea sau temeinicia acesteia pornind de la faptul dacă într-adevăr a fost comisă sau nu abaterea disciplinară și respectiv respectarea prevederilor legale la aplicarea acestuia. Având la bază premisa precum că ordinul contestat este un act administrativ, acesta urmează a fi examinat nu doar sub aspectul respectării sau încălcării procedurii la emiterea acestuia, implicit urmează a fi verificate și alte împrejurări determinante examinării corecte a litigiului.

Or, conform art. 26 alin. (1) al Legii contenciosului administrativ nr. 793 din 10 februarie 2000, actul administrativ contestat poate fi anulat, în tot sau în parte, în cazul în care: a) este ilegal în fond ca fiind emis contrar prevederilor legii; b) este ilegal ca fiind emis cu încălcarea competenței; c) este ilegal ca fiind emis cu încălcarea procedurii stabilite.

Pornind de la ideea că actele administrative sunt acte de realizare a legii, înseamnă că ele trebuie să fie, în primul rând, în deplină concordanță cu actul normativ suprem, cât și cu realitatea în care se aplică.

În acest sens, Colegiul relevă că instanțele de judecată s-au referit doar la procedura aplicării sancțiunii disciplinare, însă asupra aspectelor ce vizează respectarea competenței la emiterea ordinului, legalitatea și temeinicia ordinului, pornind de la faptul dacă a fost sau nu comisă abaterea disciplinară, instanțele ierarhic inferioare nici nu s-au expus.

Colegiul accentuează că instanțele ierarhic inferioare au reținut că sancțiunea disciplinară „retrogradare în funcție”, aplicată inspectorului principal Veaceslav Sîrghi, șef al sectorului poliției de frontieră al Direcției regionale Sud, prin ordinul contestat, contrar art. 209 Codul muncii, a fost aplicată în perioada aflării lui Veaceslav Sîrghi în concediu medical, referindu-se la certificatele de concediu medical seria 01 nr. 2775539 și seria 01 nr. 223278 ce atestă aflarea lui Veaceslav Sîrghi în concediu medical în perioada 25 mai 2017-02 iulie 2017 inclusiv (f.d.9-10).

Colegiul reiterează că prin ordinul contestat, lui Veaceslav Sîrghi i-a fost aplicată sancțiunea disciplinară- retrogradare în funcție.

Conform art. 209 alin. (1) Codul muncii, sancțiunea disciplinară se aplică, de regulă, imediat după constatarea abaterii disciplinare, dar nu mai târziu de o lună din ziua constatării ei, fără a lua în calcul timpul aflării salariatului în concediul anual de odihnă, în concediul de studii sau în concediul medical.

Din textul normei citate se distinge că sancțiunea disciplinară se aplică în termenul indicat fără a lua în calcul timpul aflării salariatului în concediul medical,

or, ipoteza instanțelor ierarhic inferioare nu constituie decât interpretarea eronată a dispoziției legale menționate.

În această ordine de idei, Colegiul apreciază ca fiind relevante și argumentele recurentului precum că norma nu prevede imposibilitatea aplicării sancțiunii disciplinare în perioada aflării salariatului în concediu medical.

Colegiul învederează că în Codul Muncii nu se identifică o restricție la aplicarea sancțiunii disciplinare, or, legislația muncii interzice expres aplicarea sancțiunii disciplinare sub formă de concediere în perioada aflării salariatului în concediu medical, în concediu de odihnă anual, etc.

Aici Colegiul consideră necesar a cita ca fiind pertinente prevederile art. 86 alin. (2) Codul muncii, în redacția în vigoare la data aplicării sancțiunii disciplinare, conform cărora nu se admite concedierea salariatului în perioada aflării lui în concediu medical, în concediu de odihnă anual, în concediu de studii, în concediu de maternitate, în concediu parțial plătit pentru îngrijirea copilului până la vârsta de 3 ani, în concediu suplimentar neplătit pentru îngrijirea copilului în vârstă de la 3 la 6 ani, în perioada îndeplinirii obligațiilor de stat sau obștești, precum și în perioada detașării, cu excepția cazurilor de lichidare a unității.

Pornind de la dispozițiile legale menționate anterior, Colegiul reiterează că anumite restricții în sensul aplicării sancțiunilor disciplinare, cu excepția concedierii, în perioada aflării salariatului în concediu medical nu se profilează.

Sub acest aspect, Colegiul evidențiază că, de fapt, aflarea în concediu al salariatului întrerupe termenul aplicării sancțiunii disciplinare, fiind în favoarea angajatorului, care beneficiază de prelungirea termenului în interiorul căruia poate aplica sancțiunea disciplinară.

Dealtfel este relevant faptul ca anume ancheta de serviciu nu poate fi desfășurată în perioada aflării angajatului în concediu medical, în concediu anual de odihnă sau în concediu de studii, în caz contrar putea fi afectat dreptul la apărare al salariatului.

La caz, Colegiul accentuează că ancheta de serviciu în privința lui Veaceslav Sîrghi a fost inițiată la 02 mai 2017, iar concluzia anchetei de serviciu a fost semnată la 23 mai 2017, ceea ce denotă că ancheta de serviciu s-a desfășurat anterior aflării salariatului în concediu medical, iar Veaceslav Sîrghi a fost audiat în cadrul efectuării anchetei de serviciu.

Raportat la temeiul de drept în baza căruia prima instanță a admis acțiunea, Colegiul constată ca motivele instanței de apel trebuie să vizeze nu doar raționamentele primei instanțe, însă urmează a fi constatat existența/inexistența abaterii disciplinare și în final legalitatea/ilegalitatea sancționării.

Astfel, la rejudecarea cauzei, instanța de apel urmează a verifica acest aspect, deoarece în cererea de chemare în judecată reclamantul s-a referit la ilegalitatea ordinului prin prisma invocării de către angajator a unor prevederi din Legea privind funcționarul public cu statut special din cadrul Ministerului Afacerilor Interne nr. 288 din 16 decembrie 2016, care a intrat în vigoare din 25 mai 2017, pe când abaterea disciplinară imputată, se pretinde a fi comisă anterior intrării în vigoare a legii respective.

În conformitate cu art. 373 alin.(1) Cod de procedură civilă instanța de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referințelor și obiecțiilor înaintate, legalitatea

și temeinicia hotărârii atacate în ceea ce privește constatarea circumstanțelor de fapt și aplicarea legii în primă instanță.

Sub acest aspect, Colegiul notează că textul deciziei contestate denotă că, în esență, instanța de apel a preluat poziția primei instanțe, a pârâtului și în mod superficial, arbitrar, s-a referit la supozițiile părții pârâte expuse în cererea de apel.

Dealtfel, instanțele ierarhic inferioare, în esență, au constatat ilegalitatea ordinului de aplicare a sancțiunii disciplinare, fără a verifica dacă au fost întrunite condițiile impuse de lege în acest sens, fapt menționat anterior, ceea ce denotă o examinare superficială din partea instanțelor. Atâta timp cât instanța nu analizează probele care au fost administrate, nu stabilește împrejurările de fapt esențiale în cauză, nu evoca normele substanțiale și procedurale incidente și aplicarea lor în speță, soluția exprimată prin dispozitiv rămâne nesusținută și pur formală, nefiind corolarul motivelor ce o preced. O astfel de hotărâre devine arbitrara și nu permite exercitarea controlului judiciar.

Din motivele deciziei atacate rezultă că prima instanță a reținut că ordinul este ilegal, întrucât nu a fost emis cu respectarea cerințelor art. 209 alin.(1) Codul muncii.

O circumstanță importantă prezintă și faptul că sancțiunile disciplinare se aplică conform legislației în vigoare la momentul comiterii abaterii disciplinare, situație ce urmează a fi verificată la rejudecarea cauzei, or, acest aspect a fost invocat de către reclamant în cererea de chemare în judecată.

La fel, sancțiunile disciplinare trebuie să fie conforme cu vinovăția celui ce a săvârșit încălcarea și cu gravitatea încălcării săvârșite. Or, sancțiunea disciplinară se stabilește în funcție de împrejurările în care fapta a fost săvârșită, gradul de vinovăție al salariatului, de consecințele abaterii disciplinare, de comportarea generală în serviciu a salariatului, de eventualele sancțiuni disciplinare aplicate anterior acestuia. Aplicarea sancțiunii disciplinare poate fi dispusă doar după efectuarea cercetării disciplinare prealabile în termenele legale, urmând să fie respectată o procedura strictă prevăzută de Codul Muncii și legea specială existentă și să fie întemeiată. Toate documentele întocmite cu ocazia cercetării disciplinare prealabile fac corp comun cu ordinul de sancționare disciplinară.

În corolar, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție deduce că instanța de apel nu a constatat și elucidat pe deplin circumstanțele cauzei în raport cu alegațiile apelantului, limitându-se doar la preluarea poziției primei instanței și la unele aspecte invocate de apelant, ceea ce nu poate echivala cu argumentarea soluției adoptate.

Relevante speței sunt și prevederile art. 390 alin. (2) Cod de procedură civilă, conform cărora în cazul respingerii apelului, instanța de apel este obligată să indice în decizie motivele respingerii. Or, conform regulilor unui proces echitabil, pornind de la aprecierea rolului determinant al concluziilor sale, instanța de apel are obligația să examineze efectiv problemele esențiale care îi sunt identificate spre apreciere și să nu se limiteze doar la însușirea motivelor și concluziilor date de instanța inferioară.

Prin raportare la criticile formulate de recurent, rolul instanței de control judiciar este acela de a stabili dacă și în ce măsură chestiunile esențiale supuse judecării, relativ la fiecare capăt de cerere, și-au găsit răspuns în hotărârea pronunțată de prima instanță, ceea ce urmează a fi luat în considerare la rejudecarea cauzei.

Or, analiza instanței de apel nu evidențiază cu claritate care sunt condițiile legale în care s-a decis menținerea integrală a soluției primei instanțe și dacă în circumstanțele particulare ale cauzei, acestea au fost interpretate și aplicate corect de către prima instanță. Luând în considerare cerințele dreptului la un proces echitabil, se observă motivarea insuficientă și lipsită de consistență a deciziei contestate, împrejurare care echivalează cu necercetarea cauzei și face imposibilă realizarea controlului judiciar.

Din aceste considerente, având în vedere că circumstanțe esențiale soluționării litigiului dedus judecării nu au fost lămurite de instanța de apel, iar eroarea admisă la judecarea cauzei nu poate fi corectată de instanța de recurs, se impune admiterea recursului și casarea integrală a deciziei instanței de apel cu trimiterea cauzei spre rejudecare în instanța de apel, în alt complet de judecată.

În conformitate cu prevederile art. 442, art. 444, art. 445 alin. (1) lit. c) Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de Inspectoratul General al Poliției de Frontieră al Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova.

Se casează integral decizia din 18 septembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Veaceslav Sîrghi împotriva Inspectoratului General al Poliției de Frontieră al Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova cu privire la anularea ordinului, compensarea prejudiciului moral și încasarea cheltuielilor de judecată, cu trimiterea cauzei spre rejudecare în Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul

Oleg Sternioală

Judecătorii

Valeriu Doagă

Tamara Chișca-Doneva

Nina Vascan

Victor Burduh